

Vormsi valla eelarvestrateegia 2019-2023 aasta

1. Üldosa

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast ja arengukava tegevuskavast tulenevate eesmärkide ja tegevuste saavutamiseks vajaliku finantseerimistegevuse plaan nelja eesseisva eelarveaasta kohta. Kuna Vormsi valla eelarve on alates 2019. aastast tekkepõhine, on ka eelarvestrateegia koostatud tekkepõhiselt. Tekkepõhises eelarves kavandatakse tehingud nende toimumise perioodis, sõltumata sellest, millal tehingu eest arveldatakse. Seega ei sõltu tekkepõhine arvestus laekumistest ja väljamaksetest. Eelarvestrateegias toodud 2018. aasta võrdlusandmed on samuti tekkepõhised. Nii eelarves kui eelarvestrateegias on tehingud jagatud järgmisteks osadeks: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus, likviidsete varade muutus.

Vormsi valla eelarvest finantseeritakse 3 asutust: Vormsi Vallavalitsus, Vormsi Raamatukogu, Vormsi Lasteaed - Põhikool.

2. Põhitegevuse tulud

Tulumaks moodustab Vormsi valla põhitegevuse tuludest ~50%.

Tulumaksu laekumine strateegia perioodil on arvestatud 5%-se kasvuga võrreldes eelmise aastaga.

Vormsi vallas kehtestatud maamaksumäära protsent on maksimum ja muutuseid maamaksumääras ei ole arvestatud, seega on maamaksu tulusumma strateegia perioodil sama, mis 2019. aastal.

Tasandusfondi toetuse laekumine on arvestatud 2%-se kasvugavõrreldes eelmise aastaga.

Toetusfondi kaudu laekub üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukuludeks antav toetus, huvihariduse ja -tegevuseks antav toetus, toimetulekutoetuse maksmise hüvitis, sotsiaaltoetuste ning -teenuste osutamiseks antav toetus, rahvastikutoimingute kulude hüvitis, matusetoetus ning kohalike teede hoiu toetus.

2017. aastast laekub toetusfondi kaudu ka jäätmehoolduse arendamise toetus, kuid 2018. aastal Vormsi vald ei saanud seda toetust. Toetusfondi toetused on planeeritud eelarvesse 2%-se tõusuga igal aastal võrreldes eelmise aastaga.

3. Põhitegevuse kulud

Antavate toetuste maht on arvestatud eelarvestrateegias 1% kasvuga võrreldes eelmise aastaga.

Personalikulude kasvuks on alates 2019. aastast planeeritud 3% igal aastal võrreldes eelmise aastaga.

Makstav toimetulekutoetus ja riigi rahastatav hariduskulude osa võrduvad riigilt laekuva vastava toetusega. Muude riigi toetuste ja hüvitiste puhul on planeeritud täiendavaid vahendeid valla omavahenditest. Põhitegevuse kuludest moodustavad 2019. aastal personalikulud ~57% ja majandamiskulud ~36%.

Vormsi valla koondeelarve 2019 – 2023

Vormsi vald	2018 täitmine	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	856940	873445	904623	937161	971121	1006571
Maksutulud	475333	491829	513679	536621	560710	586003
sh tulumaks	422667	436991	458841	481783	505872	531165
sh maamaks	52665	54838	54838	54838	54838	54838
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	61231	48800	51240	53802	56492	59317
Saadavad toetused tegevuskuludeks	319662	332816	339705	346738	353919	361251
sh tasandusfond	95920	95893	97811	99767	101762	103798
sh toetusfond	195668	213692	217966	222325	226772	231307
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	28074	23231	23928	24646	25385	26147
Muud tegevustulud	714	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku	716797	863287	881700	900591	919973	939860
Antavad toetused tegevuskuludeks	33703	61559	62175	62796	63424	64059
Muud tegevuskulud	683094	801728	819526	837795	856549	875802
sh personalikulud	420657	489020	503691	518801	534365	550396
sh majandamiskulud	235163	309508	312603	315729	318886	322075
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh muud kulud	27275	3200	3232	3264	3297	3330
Põhitegevuse tulem	140143	10158	22923	36569	51148	66711
Investeeringitegevus kokku	-77767	-60787	-41883	-56394	-45583	-11879
Põhivara müük (+)	0	35000				
Põhivara soetus (-)	-233190	-430557	-355080	-197340	-125000	-21330
<i>sh projektide omaosalus</i>	-58239	-86057	-31830	-46920	-35750	-2133
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	174951	348870	327138	154425	93375	23446
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-17258	-12100	-12463	-12837	-13222	-13619
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	6	0				
Finantskulud (-)	-2276	-2000	-1478	-642	-736	-376
Eelarve tulem	62375	-50629	-18960	-19825	5565	54832
Finantseerimistegevus	-39530	54256	-1490	4768	-19206	-10585
Kohustuste võtmine (+)	0	93787	44293	59757	48972	15752
Kohustuste tasumine (-)	-39530	-39531	-45783	-54989	-68178	-26337
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	4441	3627	-20451	-15057	-13641	44247
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	-18404	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	60417	64044	43593	28536	14896	59143
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	128473	182729	181239	186007	166801	156216
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	68056	118685	137646	157471	151905	97073
Netovõlakoormus (%)	7,9%	13,6%	15,2%	16,8%	15,6%	9,6%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	840856	524067	542774	562296	582673	603943
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	98,1%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	772799	405382	405128	404826	430767	506870
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustuste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	2%	4%	4%	4%	4%
Põhitegevuse kulude muutus	-	20%	2%	2%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,20	1,01	1,03	1,04	1,06	1,07

Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine ja renoveerimine	8000	10000	10000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	7000	8500	8500		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1000	1500	1500		
Nõuetele vastava loomsete jäätmete matmisplatsi projekteerimine ja rajamine	0	0	19000	19000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			12750	12750	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			6250	6250	
Väikesadamate ja laurikohtade planeeringud ja projekteerimine	8000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8000				
Rälby sadama arendamine	130000	200000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	130000	200000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Rälby sadama läänepoolse kai (ehr 220625778) renoveerimistöõde, ujuvkaide ja slipi projekteerimine	7680	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7680				
Avaliku wifi laiendamine, side chitamine uude sadamasse, Vormsi viimase miili planeerimine vastavalt lepingule	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Tervisekaitse nõuetele vastava ühisköögi (Vormsi tootarenduskeskuse) projekteerimine ja rajamine	0	0	0	40000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				34000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				6000	
Jalgratta- ja loodusturismi teede arendamine	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Sviby rekreatsiooniala detailplaneeringu koostamine ja ala arendamine	0	0	0	6000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				6000	
Lennuvälja ja helikopteriplatsi korrashoid ja juurdepääsutee rajamine	2500	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2500				
Katlamaja elektrisüsteemi korrastamine	1500	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1500				
Hullo katlamaja kapitaalremont	0	8580	31840	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			14420		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		8580	17420		
Koostootmisjaama projekteerimine	0	0	0	10000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				10000	
Koostootmisjaama ehitamine Hullo	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Jäätmete taaskasutus süsteemi käivitamine ja prügi sorteerimise ja taaskasutuse stimuleerimine	0	0	0	50000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				42500	

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					7500	
Sireli talu ehitamine munitsipaaleluruumideks		150000	135000	135000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		130000	114750	114750		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20000	20250	20250		
Väli WC ehitamine ja elekter		3000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		3000				
Uute munitsipaaleluruumide projekteerimine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Manööver elamispiindade ehitamine + kuivkemmerg ja elektritrass		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Uute munitsipaaleluruumide projekteerimine ja ehitamine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni edasiarendamine Hullo		6000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		6000				
Saxby sadama katastriüksuse detailplaneeringu koostamine (slipp, vana päästekuuri taastamine, parkimise lahendamine)		0	1500	1500	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			1500	1500		
Uue kiiği ehitus ja laululava põranda ning tantsuplatsi renoveerimine		13000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		13000				
Suuremõisa pargi rekonstrueerimine I etapp ja projekt "Vormsi kadunud vaated"		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Suuremõisa pargi rekonstrueerimise II etapp		0	0	0	0	21330
<i>sh toetuse arvelt</i>						19197
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						2133
Hullo koolimaja II korruse turvatrepp		4500	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		4500				
Koolimaja fassaadi remont ja akende vahetus		91177	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		77500				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		13677				
Koolimaja spordiväljaku rajamine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Mänguväljakute rajamine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Projekteerimised, energiamärgis ja dokumentatsiooni ettevalmistustööd		5200	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5200				
Vormsi loomekeskuse-kunstiresidentuuri rajamine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
Avalike randade korrastamine ja avalike ujumiskohtade infrastruktuuri rajamine		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
KÕIK KOKKU		430557	355080	197340	125000	21330
<i>sh toetuse arvelt</i>		344500	323250	150420	89250	19197
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		86057	31830	46920	35750	2133
* Tähtsamad investeeringuprojektid tuua eraldi välja (KOIT, ÜF, LPA, PKT)						

4. Investeermistegevus

2019. aastal on oluliseimad investeeringud kooli fassaadi remont ja akende vahetus, koolimaja II korruse turvatrepp, Sireli talu ehitamine munitsipaalaluruumideks.

Edaspidised olulised tegevused on tuletõrje veevõtukohtade rajamine ja renoveerimine, nõuetele vastava loomsete jäätmete matmisplatsi projekteerimine ja rajamine, väikesadamate ja lautrikohtade planeeringud ja projekteerimine, Rälby sadama arendamine, Rälby sadama läänepoolse kai (ehr 220625778) renoveerimistöõde, tervisekaitse nõuetele vastava ühisköögi (Vormsi tootearenduskeskuse) projekteerimine ja rajamine, Sviby rekreatsiooniala detailplaneeringu koostamine ja ala arendamine, Hullo katlamaja kapitaalremont, koostootmisjaama projekteerimine, jäätmete taaskasutus süsteemi käivitamine ja prügi sorteerimise ja taaskasutuse stimuleerimine, uute munitsipaalaluruumide projekteerimine, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni edasiarendamine Hullo, Saxby sadama katastriüksuse detailplaneeringu koostamine (slipp, vana päästekuuri taastamine, parkimise lahendamise) ning Suuremõisa pargi rekonstrueerimise II etapp, koolimaja spordiväljaku rajamine. Täpsem jaotus on toodud arengukava tegevuskava lisas.

5. Finantseerimistegevus

2019. aastal on plaan võtta juurde laenu ~94 tuhat eurot planeeritud investeeringute omaosaluste katmiseks. 2019. aasta lõpuks on valla laenukoormuse jääk ~183 tuhat eurot.

2020. aastal on plaanis võtta juurde laenu ~45 tuhat eurot, et katta planeeritud investeeringute omaosalusi. 2020. aasta lõpuks on valla laenukoormuse jääk ~181 tuhat eurot.

2021. aastal plaanis laenu juurde võtta ~60 tuhat eurot, et katta planeeritud investeeringute omaosalusi. 2021. aasta lõpuks on valla laenukoormuse jääk ~186 tuhat eurot.

2022. aastal plaanis laenu juurde võtta ~49 tuhat eurot, et katta planeeritud investeeringute omaosalusi. 2022. aasta lõpuks on valla laenukoormuse jääk ~167 tuhat eurot.

2023. aastal plaanis laenu juurde võtta ~16 tuhat eurot, et katta planeeritud investeeringute omaosalusi. 2023. aasta lõpuks on valla laenukoormuse jääk ~156 tuhat eurot.

Netovõlakoormuse protsendimäära vahemik on käsitletud perioodil on 10% ja 17% (lubatud on 60%).

Koostas:

Ene Sarapuu vallavanem

23.09.2019. aasta